

Tuinvlindertelling 2017:

De Tuinvlindertelling was ook in 2017 weer een succes. In totaal zijn er 4.384 tellingen gedaan door 3.132 mensen op vrijdag 4, zaterdag 5 en zondag 6 augustus. Er zijn 41.022 vlinders geteld waarvan bijna een kwart atalanta's. Hiermee eindigde deze soort voor het derde jaar op rij op de eerste plaats.

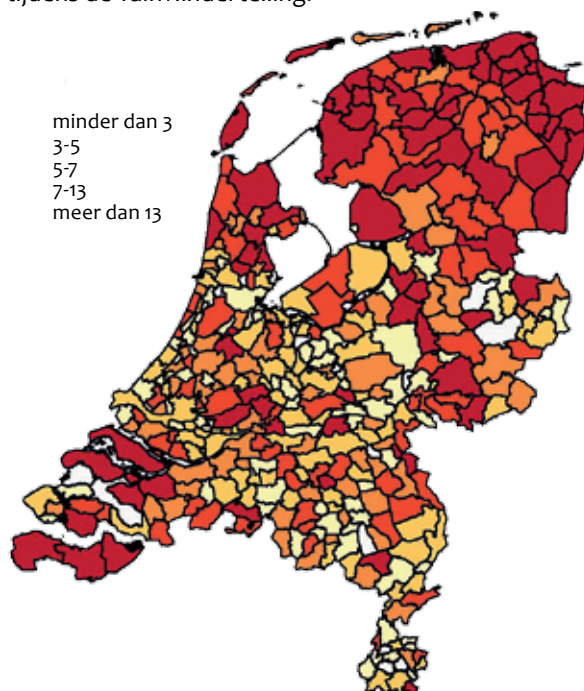
Tekst:
Jolien Morren
De Vlinderstichting

Het aantal tellingen dit jaar was wat lager dan voorgaande jaren. Dit lag voornamelijk aan het slechte weer op zaterdag: het was bijna de hele dag bewolkt en op sommige plaatsen viel ook flink wat regen. Er zijn die dag maar duizend tellingen ingevoerd. Op de zonnige zondag werd dat gelukkig wel weer bijna helemaal goedge maakt met ruim 2.700 tellingen.

Minder vlinders

Per telling werden er dit jaar minder vlinders waargenomen dan voorgaande jaren, iets wat veel tellers ook opviel. De witjes, kleine vos, dagpauwoog: allemaal zijn ze opvallend minder gezien. Dit kwam omdat veel van deze soorten al voorbij hun piek in vliegtijd waren tijdens de Tuinvlindertelling dit jaar. Normaal gesproken is de telling voor veel vlinders juist in de toptijd; dit jaar viel hij ernaast.

Hoe komt dat dan? Vermoedelijk heeft het te maken gehad met het warme weer in maart dit jaar. Veel vlinders zijn twee tot vier weken eerder actief geworden dan gemiddeld en daarmee verschoof hun hele cyclus. Dat zorgde voor een heleboel vlinders in juli en veel minder vlinders in het eerste weekend van augustus, tijdens de Tuinvlindertelling.

Op deze kaart is te zien hoeveel tuinen er zijn geteld per gemeente. In het zuidoosten van het land was de bewolking op zaterdag het hardnekkigst, wat te zien is aan het aantal tellingen.

Atalanta wint alweer

De atalanta is de meest waargenomen vlinder van de Tuinvlindertelling 2017, elk jaar hetzelfde liedje lijkt het wel. Toch valt dat nog wel mee. Afgelopen drie jaar was het telkens de atalanta, maar van de eerste zes edities van de Tuinvlindertelling won de kleine vos er vier. Daarmee staat de kleine vos nog steeds in de boeken als recordhouder. En wie weet, misschien heeft de distelvlinder in 2018 wel weer een goed jaar en eindigt hij op de eerste plek, net als in de eerste Tuinvlindertelling in 2009.

In het oosten van het land werden veel citroenvlinders gezien.

Het bont zandooie wordt steeds meer in tuinen gezien.

wit = niet waargenomen
donkerrood = gemiddeld meer
dan 4 atalanta's per tuin

atalanta wint opnieuw

Spreiding over het land

Het bont zandoogje haalde de vijfde plek tijdens de Tuinvlindertelling dit jaar. Deze soort rukt afgelopen jaren op in heel Nederland en hij eindigde nog nooit eerder zo hoog. In Amsterdam en Rotterdam stond de vlinder zelfs op de tweede en derde plaats. Oorspronkelijk een bossoort, heeft het bont zandoogje de tuin nu ook helemaal gevonden.

De citroenvlinder is beduidend meer te vinden in het oosten van het land. Deze vlinder heeft een voorkeur voor zandgrondgebieden, en dat is te zien aan de waarnemingen tijdens de telling. De citroenvlinder kwam terecht op de zevende plaats, een positie vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Henk Bosma

Jaap Bouwan

wit = niet waargenomen
donkerrood = gemiddeld meer
dan 2,1 dagpauwogen per tuin

In het noorden waren veel dagpauwogen, in het zuiden weinig.

Fons Sluiter

wit = niet waargenomen
donkerrood = gemiddeld meer
dan 0,4 kolibrievlinder per tuin

De kolibrievlinder is vooral in de zuidelijke provincies te vinden.

Voor de derde keer op rij werd de atalanta het meest gezien tijdens de Nationale Tuinvlindertelling.

Meer dan driekwart van alle dagpauwogen is geteld in de noordelijke helft van het land, waar gemiddeld twee dagpauwogen geteld werden, terwijl in het zuiden bijna geen dagpauwogen werden gezien. De soort werd uiteindelijk derde, net als vorig jaar.

De kolibrievlinder deed het juist beter in het zuiden. Het is een trekvlinder die in de zomer vanuit Zuid-Europa Nederland binnenkomt en zich niet veel verder naar het noorden van het land verplaatst. Deze dagactieve nachtvlinder belandde op de achttiende plek, hoger dan tijdens de meeste eerdere edities van de Tuinvlindertelling.

Nultellingen ook belangrijk

“Ik heb geen vlinders gezien in mijn tuin, dus ik kon helaas niet meedoen”, werd veel gehoord tijdens en na de Tuinvlindertelling. Maar dit is niet waar! Als u een kwartier gekeken heeft en geen vlinders heeft gezien mag u nog steeds uw ‘telling’ doorgeven. Een telling zonder waarnemingen heet een nultelling. Deze zijn minstens zo waardevol als tellingen mét vlinders. U heeft immers vlinders gezocht en niet gevonden. De waargenomen afwezigheid is absoluut het doorgeven waard, dus bij de volgende tellingen zeker doen!